

Dosarul nr. 2ra-1058/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător - A.Brăgaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători - N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila

Î N C H E I E R E

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roșcovan Angela care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și de Roșcovan Ștefan către Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, încasarea prejudiciului material, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2021, prin care a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 30 iulie 2020, Roșcovan Angela acționând în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, Roșcovan Ștefan s-au adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al RM solicitând constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emisă de Curtea de Apel Chișinău, pentru perioada 03 septembrie 2012 - până la momentul actual, încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM, a prejudiciului material în sumă de 1383885,80 lei ca urmare a neexecutării actului judecătorec, a prejudiciului material în sumă de 1397037 lei ce constituie costul a $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil situat în mun. xxxxx pe str. Xxxxx, xxxxx, și repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului reclamanților la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003, emisă de Curtea de Apel Chișinău, pentru perioada de neexecutare din 03 septembrie 2012 până la momentul actual, prin încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul pârâtului în beneficiul reclamanților a sumei de 1000000 lei.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în luna februarie 1996, Roșcovan Anatol a înaintat cerere de chemare în judecată către Roșcovan (Pojoga) Ecaterina, cu privire la partajarea averii, solicitând atribuirea în proprietatea sa a sintezatorului muzical și $\frac{1}{2}$ cotă-parte din casa de locuit amplasată pe str. Xxxxx xxxxx mun. xxxxx.

În urma examinării litigiului nominalizat, prin hotărârea Judecătoriei Centru din 13 noiembrie 1997, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Totodată, în cadrul examinării litigiului, la 14 februarie 1996, Judecătoria Centru a

emis încheierea, cu privire la aplicarea sechestrului, iar la 13 martie 1996, întru executarea încheierii nominalizate, au fost întocmite procese-verbale și acte de aplicare a sechestrului asupra casei de locuit de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, a automobilului VAZ, precum și a mobilei, a tehnicii de uz casnic. Actele de aplicare a sechestrului în privința averii sechestrate, precum și averea sechestrată a fost transmisă spre păstrare Ecaterinei Roșcovan (Pojoga), până la adoptarea unei hotărâri irevocabile.

La 23 ianuarie 2003, prin decizia Curții de Apel Chișinău a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Roșcovan Anatol și dispusă partajarea averii comune a lui Roșcovan Anatol și a Ecaterinei Roșcovan (Pojoga), atribuind în natură:

- de la etajul I, încăperile de locuit: - nr. 4, cu suprafața de 1,7 m.p., cu preț de 1477 lei; - nr. 5 cu suprafața de 3,8 m.p., cu preț de 480 lei; - nr. 6, cu suprafață de 11,0 m.p., cu preț de 1389 lei; - nr. 7, cu suprafața de 5,9 m.p. în sumă de 745 lei; - nr.9, cu suprafața de 1,0 m.p. cu preț de 126 lei; - anexa nr. lit. "a" 5, cu preț de 416 lei; - partea din încăperea nr. 1 "a", cu suprafața de 12,5 m.p., în sumă de 1578 lei;

- de la etajul II, încăperile: - nr. 6, cu suprafață de 25,2 m.p. în sumă de 3182 lei; - nr. 7, cu suprafață de 19,8 m.p. la preț de 2500 lei; - veranda nr. lit. "a" 4, în sumă de 332 lei;

- de la mansardă încăperea nr. 3, cu suprafață de 55,2 m.p. la preț de 4141 lei;

total ce constituie $\frac{1}{3}$ parte din casa de locuit din str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, cu cost total de 16336 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău, Roșcovan Anatol a fost obligat să instaleze îngrădire spre încăperea nr. 1, la etajul II și să instaleze trecere din încăperea nr. 3 în încăperea nr. 1 și între încăperea nr. 1 spre acoperiș. A mai fost obligat să organizeze instalarea scării pentru ieșirea la etajul II și terasă și instalarea ușii pentru intrare spre această scară, precum și trecerea din încăperea nr. 6 și din terasa încăperea nr. 3 sau de a instala ieșire din încăperea nr. 3 spre acoperiș.

Pe parcursul executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003, a fost constatat faptul că, Ecaterina Pojoga (Roșcovan), a înstrăinat în mod ilicit, în mai multe etape, casa de locuit de pe str. Xxxxx, nr. xxxxx mun. xxxxx, sechestrată de drept, în temeiul încheierii Judecătoriei Centru din 14 februarie 1996.

Potrivit extrasului din Registrul Bunurilor Imobile (RBI), eliberat de OCT Chișinău, a fost constatată istoria înstrăinării bunului imobil litigios, astfel, imobilul sechestrat, inițial a fost înregistrat pe numele Ecaterinei Pojoga, în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 21 ianuarie 2001, ulterior imobilul sechestrat i-a fost vândut lui Ciobanu Anatol, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1231 din 23 decembrie 2002, ulterior imobilul sechestrat i-a fost vândut Parascoviei Enițkaia în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 998 din 17 martie 2003, iar la momentul actual, imobilul sechestrat și dispus partajării este înregistrat pe numele lui Chirinciuc Valentin, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 03 iulie 2003.

Astfel, constatând circumstanțele de fapt menționate, Roșcovan Anatol a înaintat cerere de chemare în judecată către Roșcovan (Pojoga) Ecaterina, Ciobanu Anatol, Enițkaia Parascovia și Chirinciuc Valentin, cu privire la recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare nominalizate mai sus, solicitând anularea tranzacțiilor și aducerea părților în poziția inițială.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007, au fost anulate ca fiind ilegale contractele de vânzare-cumpărare nr. 1231 din 23 decembrie 2002, nr. 998 din 17 martie 2003 și contractul de vânzare-cumpărare din 03 iulie 2003.

Cu toate acestea, Chirinciuc Valentin și Chirinciuc Liudmila folosesc în continuare casa de locuit de pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, aducându-i astfel, reclamantei, prejudicii atât materiale, cât și morale.

La 20 octombrie 2008, Roșcovan Anatolie a decedat, iar prin testamentul nr. 728 din 06 martie 2008 a testat averea sa, ce constituie $\frac{1}{3}$ cotă-parte din bunul imobil situat în mun. xxxxx, pe str. I. Xxxxx, xxxxx, fiicei Roșcovan Iuliana și fiului Roșcovan Ștefan.

Potrivit certificatelor de moștenitor testamentar nr. 11388 și nr.11387 din 01 octombrie 2009, averea lui Roșcovan Anatolie a fost testată moștenitorilor Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan, ce constituie $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil situat în mun. xxxxx, pe str. Xxxxx, xxxxx, compus din terenul pentru construcții cu suprafața totală de 0,045 ha cu nr. cadastral xxxxx și casa de locuit cu suprafața totală de 191,50 m.p., cu numărul cadastral xxxxx.01.

Valoarea a $\frac{1}{3}$ cotă-parte din bunul imobil situat pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, constituie 1397037 lei.

Ulterior, la 07 octombrie 2009, a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate a lui Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan asupra $\frac{1}{3}$ cotă-parte din bunul imobil situat pe str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx în baza certificatelor de moștenitori testamentari nr. 11388 și nr. 11387 din 01 octombrie 2009, după care, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2010, Roșcovan Anatolie a fost substituit în drepturi cu moștenitorii legali Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan.

Până la moment, decizia Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003, prin care a fost partajată averea lui Anatol Roșcovan și Ecaterinei Roșcovan (Pojoga) și atribuit în natură lui Roșcovan Anatolie $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil situat pe str. I. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, nu a fost executată, deși au trecut 17 ani. Or, prin neexecutarea hotărârii menționate, reclamanții sunt privați de bunul imobil, în sensul art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

La 03 septembrie 2012, Roșcovan Angela în interesele copiilor minori Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Finanțelor privind constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 și constatarea neexecutării hotărârii în cauză, cu repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare, în sumă de 500000 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, din 16 noiembrie 2012, s-a constatat încălcarea dreptului prevăzut la art. 6 al Curții Europene a Drepturilor Omului, cu privire la executarea în termen a hotărârii judecătorești irevocabile și s-a încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerul Finanțelor în beneficiul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copiilor minori Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan, suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Respectiv, prin hotărârea sus-menționată, s-a constatat că autoritățile Republicii Moldova nu au întreprins măsurile necesare care ar garanta executarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 și asigurarea restabilirii și protecției eficiente a drepturilor participanților la proces, în acest fel, a avut loc violarea dreptului acestora la un proces echitabil, precum și violarea dreptului de proprietate.

Suplimentar, a menționat că deși prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 16 noiembrie 2012, a fost constatată încălcarea dreptului Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copiilor minori Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan, de executare în termen a hotărârii judecătorești irevocabile, prin încheierea nr. 010-1183/17 din 12 octombrie 2017, executorul judecătoresc Nicolaescu Nicolae a restituit

documentul executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău, pe motiv că creditorul nu a avansat cheltuielile de executare.

Ulterior prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 19 ianuarie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2018, încheierea executorului judecătoresc a fost anulată, instanța de judecată menționând că, prin încheierea executorului se încalcă dreptul creditorului stabilit de art. 6 a Curții Europene a Drepturilor Omului (executarea actului executoriu) precum și a art. 1 Protocolul 1 a Curții Europene a Drepturilor Omului (dreptul de proprietate), or ingerința dată susținută de executorul judecătoresc privind neavansarea cheltuielilor de executare de 80 lei este disproporționată scopului legitim urmărit și dreptului conferit creditorului de actul de executare judecătoresc emis de instanța națională.

În continuare, se menționează că în condițiile în care, anterior, instanța de judecată a statuat în mod irevocabil asupra rezonabilității procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 în perioada de executare anterioară celei de referință și a constatat încălcarea dreptului la executare a hotărârii în termen rezonabil, nu există o altă opțiune decât de a recunoaște că, la caz încălcarea dreptului reclamanților la executare în termen rezonabil a continuat și după 03 septembrie 2012 (data depunerii cererii de chemare în judecată privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen a hotărârii) situație care continuă.

Cu privire la prejudiciul material, a menționat că neexecutarea până în anul 2020 documentului executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău, fundamentează motivația reclamanților, privind prejudicierea drepturilor și intereselor patrimoniale. Or, art. 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției dispune că, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional, astfel i s-au cauzat un prejudiciu material în sumă de 1383885,8 lei.

În altă ordine de idei, a menționat că la 19 mai 2020, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat hotărârea în cauza Pojoga vs Republica Moldova (nr. 39635/08).

În cererea sa, Pojoga Ecaterina a invocat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007 prin care au fost declarate nule contractele de vânzare-cumpărare a bunului imobil situat în mun. xxxxx, str. Xxxxx, xxxxx, a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice și dreptul la respectarea bunurilor sale.

În consecință, Curtea a hotărât că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, acordându-i reclamantei Pojoga Ecaterina suma de 2000 euro pentru prejudiciu moral și 1500 euro în calitate de costuri și cheltuieli.

Drept urmare, în baza hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 19 mai 2020, la 19 iunie 2020 Pojoga Ecaterina și Chirinciuc Valentin au depus cerere de revizuire, prin care au solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2008 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roșcovan Anatol către Roșcovan (Pojoga) Ecaterina, Ciobanu Anatol, Enițkaia Parascovia și Chirinciuc Valentin, cu privire la recunoașterea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare.

Or, în urma admiterii cererii de revizuire și casării deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 ianuarie 2008 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2007, contractele de vânzare-cumpărare a bunului imobil din str. Xxxxx, nr xxxxx mun. xxxxx și anume nr. 1231 din 23 decembrie 2002 și nr. 998 din 17 martie 2003 din 03 iulie 2003, vor

rămâne în vigoare.

În acest sens, reclamanții sunt ilegal lipsiți de dreptul de proprietate asupra $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil situat în mun. xxxxx, str. Xxxxx, xxxxx și se constată imposibilitatea executării deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 privind atribuirea în proprietate a $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil.

Reieșind din faptul că, documentul executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003, emis de Curtea de Apel Chișinău nu este executat de 17 ani și se constată imposibilitatea executării acestuia ca urmare a emiterii la 19 mai 2020 de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărârii în cauza Pojoga vs Republica Moldova (nr. 39635/08), reclamanta consideră oportună repararea prejudiciului material prin achitarea costului a $\frac{1}{3}$ cotă parte din bunul imobil situat în mun. xxxxx, str. Xxxxx, nr xxxxx ce constituie 1397037 lei.

De asemenea, prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii, reclamanților li s-a cauzat și un prejudiciu moral în sumă de 1000000 lei, ce reprezintă o satisfacție echitabilă și rezonabilă în raport cu perioada neexecutării hotărârii judecătorești, or, despăgubirile solicitate sunt consecințele lezării dreptului recunoscut și garantat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020, cererea de chemare în judecată depusă a fost admisă parțial, fiind constatată încălcarea dreptului reclamanților Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu nr.2r-28/03, emis de Curtea de Apel Chișinău la 23 ianuarie 2003.

S-a încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele Iuliane Roșcovan și, a lui Roșcovan Ștefan, prejudiciul moral în mărime de 100000 lei.

În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 30 decembrie 2020, Roșcovan Ștefan și Roșcovan Angela, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana, prin intermediul avocatului Leșan Nicolae, au depus cerere de apel solicitând, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020 și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 04 ianuarie 2021, Ministerului Justiției al RM a depus cerere de apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020 și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2021, au fost respinse cererile de apel depuse de Roșcovan Ștefan și Roșcovan Angela, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana, prin intermediul avocatului Leșan Nicolae și de Ministerul Justiției al RM, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roșcovan Angela care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și de Roșcovan Ștefan către Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, încasarea prejudiciului material, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, sub aspectul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 ”cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești”, în coroborare cu art. 70 alin. (1) și alin. (11) al Codului de executare și, ținând cont de hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, mun. Chișinău din 16

noiembrie 2012 prin care s-a constatat încălcarea dreptului Angelei Roșcovan în interesele copiilor minori Roșcovan Iuliana și Roșcovan Ștefan, prevăzut de art. 6 Curții Europene a Drepturilor Omului la executarea în termen a hotărârii judecătorești irevocabile și s-a încasat din bugetul de stat suma de 20000 lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a considerat ca întemeiată concluzia primei instanțe care a stabilit că autoritățile responsabile de executarea hotărârii judecătorești, n-au întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării documentului executoriu, iar ca urmare reclamanții/apelanții nu au putut beneficia de succesul obținut în urma hotărârii judecătorești.

Respectiv, reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului invocat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum și de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de conduita autorităților publice, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamanți, Curtea de Apel Chișinău a apreciat concluzia primei instanțe cu privire la stabilirea cuantumului prejudiciului moral de 100000 lei, cauzat prin neexecutarea hotărârii Curții de Apel Chișinău, sumă proporțională cu sumele acordate de instanțele naționale și de Curtea Europeană pe cazuri similare.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral pretins de reclamantă în mărime de 1000000 euro, instanța de apel l-a apreciat drept vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

În altă ordine de idei, cu referire la jurisprudența Curții Europene în ceea ce privește preluarea datoriei și schimbarea debitorului, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, a conchis că statul nu poate fi obligat să răspundă pentru un debitor privat, în caz de imposibilitate de plată a acestuia (cauza Grițco vs Moldova, nr.15840/02 din 14.06.2001). Or, responsabilitatea statului pentru executarea unei hotărâri judecătorești pronunțate împotriva unei companii private nu se extinde mai departe decât până la implicarea organelor de stat în procedurile de executare (Shestakov vs Russia, nr.48757/99), poate fi angajată responsabilitatea statului în cazul în care autoritățile publice implicate în procedurile de executare nu dau dovadă de diligența cuvenită sau, mai mult, împiedică executarea hotărârii (Fouklev vs Ucraina, pct.67).

În consecință, instanța de apel a desconsiderat argumentele invocate în apelul avocatului Leșan Nicolae, în interesele Angelei Roșcovan, Iuliane Roșcovan și a lui Roșcovan Ștefan cu privire la încasarea prejudiciului material, or, admiterea pretenției enunțate eventual ar crea premise prin care ar permite debitorilor privați să renunțe definitiv la executarea hotărârilor judecătorești în favoarea Statului.

Cu referire la apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, instanța de apel a menționat că prin neîntreprinderea măsurilor efective și necesare pentru executarea hotărârii judecătorești la caz, autoritățile au împiedicat reclamanții de a beneficia și/ sau de a se folosi de creanța obținută prin hotărâre judecătorească, Statul rămânând a fi responsabil în continuare de tergiversarea executării hotărârii judecătorești până la executarea acesteia.

La 18 mai 2021, a fost înregistrat recursul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae, prin care s-a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2021 în partea respingerii cererii de chemare în judecată, cu emiterea unei noi hotărâri privind încasarea din contul Ministerul Justiției al RM în beneficiul reclamanților/recurenți a prejudiciul material în sumă de 1383885, 80 lei, ca

urmare a neexecutării deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003, a prejudiciului material în sumă de 1397037 lei ce constituie costul a $\frac{1}{3}$ cotă-parte din bunul imobil din str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003, pentru perioada de neexecutare 03 septembrie 2012 pînă la momentul actual, în sumă de 1000000 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, astfel concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii. Aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Suplimentar, s-a remarcat netemeinicia concluziei instanței de fond cu referire la quantumul prejudiciului moral, or, reieșind din criteriile pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului invocat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea precum și pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de durata încălcării 23 ianuarie 2003 - 30 iulie 2020 (data depunerii cererii de chemare în judecată), consideră că suma de 1000000 lei, ar constitui o satisfacție echitabilă, ca rezultat al neexecutării hotărârii judecătorești, care de altfel poartă un caracter continuu.

De asemenea, cu referire la respingerea pretențiilor de încasare a prejudiciului material în sumă de 1383885, 80 lei, ca urmare a neexecutării deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 ianuarie 2003 și, a prejudiciului material în sumă de 1397037 lei, ce constituie costul a $\frac{1}{3}$ cotă-parte din bunul imobil din str. Xxxxx, xxxxx, mun. xxxxx, a fost menționat că soluția judiciară este neîntemeiată, fiind în contradicție cu materialele cauzei, de altfel, prejudiciind drepturile și libertățile fundamentale ale recurenților, deoarece, ca urmare a neexecutării documentului executoriu nr. 2r-28/03 din 23 ianuarie 2003 emis de Curtea de Apel Chișinău, aceștia sunt în imposibilitate de a se folosi de bunul imobil ce le aparține cu drept de proprietate, ceea ce este în contradicție cu prevederile normelor naționale și internaționale.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2021, a fost expediată participanților la proces la 31 mai 2021 (prin intermediul serviciului poștal - f.d.27 vol.II) și la 01 iunie 2021 (prin intermediul poștei electronice - f.d.28 vol.II).

La caz, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae, la 18 mai 2021 (f.d.31 vol.II), se consideră în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul Angelei Roșcovan, care acționează în interesele copilului minor Roșcovan Iuliana și, a lui Roșcovan Ștefan, depus prin intermediul avocatului Leșan Nicolae.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru